

Repozitoriji i upravljanje istraživačkim podacima

Ivana Matijević, Ivona Milovanović
Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

1.

Istraživački podaci

Podaci na kojima se temelje znanstvena istraživanja i pripadajući radovi/publikacije; obrađeni ili sirovi, digitalni ili fizički, otvoreni ili zatvoreni itd.

Otvoreni istraživački podaci - nemaju ograničenja, omogućen je pristup svima (Strategija EU 2020-2024)

F
A
I
R

Findable (lakše pronalaženje)

Accessible (trajna i laka dostupnost)

Interoperable (interoperabilnost)

Reusable (ponovna upotreba)

GO FAIR inicijativa

2.

Potrebni preduvjeti upravljanja podacima

Horizon Europe i Projekti Europskog istraživačkog vijeća - obavezan plan upravljanja istraživačkim podacima, preporuka pohrane istraživačkih podataka u otvorenom pristupu kad god je moguće, pohrana podataka u pouzdane repozitorije, licencije (npr. Creative Commons)

Hrvatska zaklada za znanost - obavezan plan upravljanja istraživačkim podacima

Anonimizacija podataka - po potrebi, načelo *as open as possible as closed as necessary*

3.

Plan upravljanja istraživačkim podacima

Plan upravljanja ključni je element upravljanja istraživačkim podacima, opisuje **životni ciklus** upravljanja podacima za podatke koji se prikupljaju, obrađuju i/ili generiraju projektom (Izvor: Horizon 2020)

Alati i smjernice za izradu:
ELIXIR Research Data Management Kit (RDMkit),
ARGOS (OpenAIRE)
DMPonline
EOSC baza

4.

Pohrana podataka

Pouzdana repozitoriji - certificirani ili od strane zajednice priznati repozitoriji, stabilni institucijski repozitoriji i opći repozitoriji (Izvor: OpenAIRE)

- ERC istraživanje o pouzdanosti repozitorija
- OpenAIRE Explore tražilica - pobire podatke iz OpenDOAR-a, re3data and FAIRsharing popisa
- Vrste repozitorija: opći (npr. Zenodo, Figshare), tematski (npr. Hrvatski arhiv podataka za društvene znanosti, DARIAH-EU), institucijski

DABAR infrastruktura

- Provjeriti interoperabilnost i pouzdanost pojedinog repozitorija na popisu svih repozitorija u Dabru - uključenost u OpenDOAR i OpenAIRE
- Omogućena pohrana skupova podataka (istraživačkih podataka), i plana upravljanja istraživačkim podacima
- Hrvatski RDA (Research Data Alliance) čvor - promocija otvorenih istraživačkih podataka, organizacija edukacija i edukativnih materijala